

HANDLINGSPLAN

REGION C

IKT

2016-2018

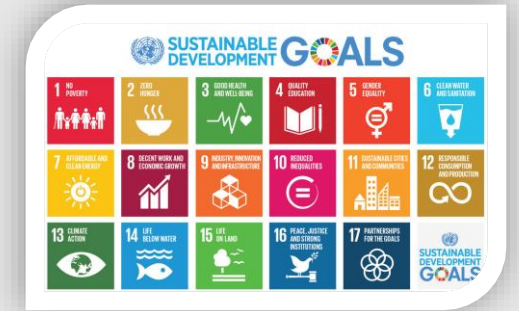
Sveriges landsting & regioner

HÅLLBAR UPPHANDLING
Uppförandekod för leverantörer

ALLMÄN INFORMATION

REGIONAL SAMORDNARE

Kristian Hemström

KONTAKTPERSONER

PRODUKTER I FOKUS

- Datorer
- Skärmar
- Tunna klienter
- Tillbehör
- Smartphones, mobiltelefoner & tillbehör
- Åttertjänster
-

VISION

Svenska landsting och regioner bidrar till långsiktigt hållbar produktion av IKT-produkter, genom

- Förbättrade krav på leverantörernas due diligence-processer
- uppföljning och åtgärd vid avvikelser från uppförandekod
- Främja leverantörer genom upphandling, säkerställa goda arbets- och levnadsvillkor, levnadslöner och respekt för mänskliga rättigheter i leveranskedjan.

UTVECKLINGSMÅL

3:9, 5:1, 6:3, 8:7, 8:8, 10:2, 12, 15:1, 16:2, 16:5

LEVERANSKEDJAN

Generisk leverantörskedja

Råvara

Andra underleverantörer

Sammansättning/
tillverkning

Förpackning/
distribution

ICT

Mineraler

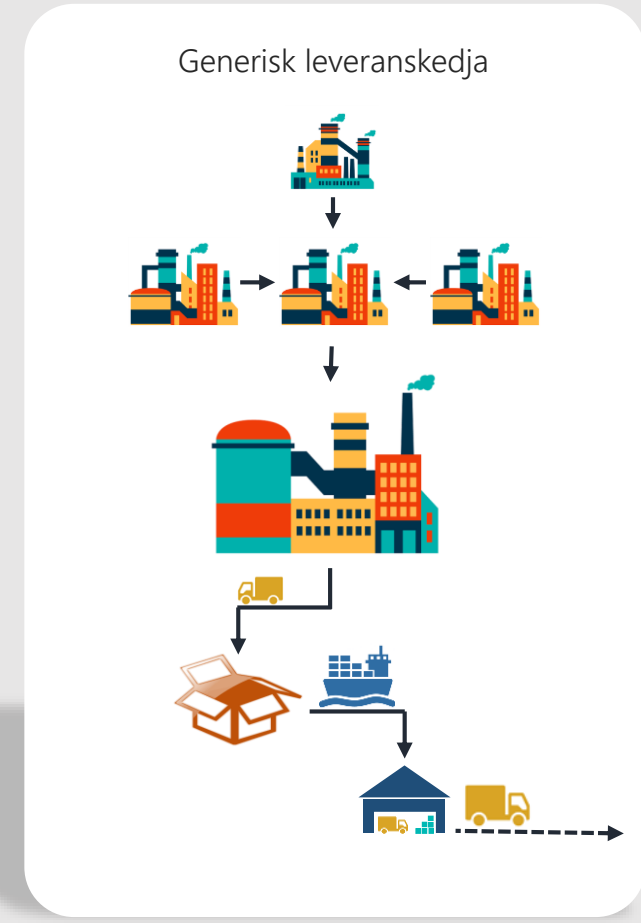
Komponent-
tillverkning

Slutmontering

Varumärkesägare/
återförsäljare

Packning/
distribution

Återanvändning/
återvinning

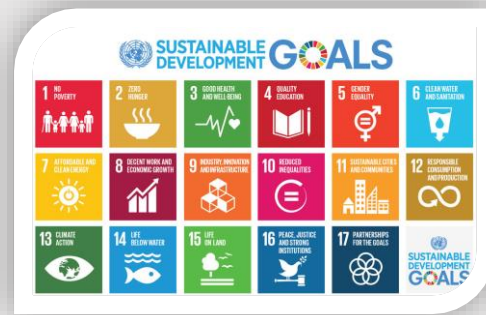

PRIORITERADE RISKER

GENERISK LEVERANSKEDJA	MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	ARBETARES RÄTTIGHETER	MILJÖ	ANTI-KORRUPTION
RÅMATERIAL	Konfliktmineraler Tenn, Tantal, Tungsten och Guld (3TG) samt kobolt som härrör från gruvdrift i Demokratiska republiken Kongo och angränsande länder är förknippade med allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna på arbetstagare och samhällen och vinsten används för att finansiera regionala konflikter. Beslagtagande av mark sker i de flesta gruvländerna.	Minindustrin (speciellt 3TG, kobolt, koppar) är känd för farliga arbetsförhållanden som leder till dödliga skador och sjukdomar. Det finns en hög risk för tvångsarbete, barnarbete och andra former av modernt slaveri.	Mineralutvinning har stark negativ miljöpåverkan med stor risk för förlust av biologisk mångfald och risk för förorening av mark och vatten. Mineralutvinning utförs ofta utan ordentlig miljöövervakning och kontroll.	Mineralutvinning äger rum i länder med svaga och korrupta regeringssystem. Det finns en hög grad av korruption inom gruvindustrin.
ANDRA UNDER-LEVERANTÖRER		De största riskerna inom IKT är: brist på föreningsfrihet / kollektivförhandlingar och arbets- och levnadsvillkor såsom löner under levnadslön, extrema övertidstimmar, undermåliga boendeförhållanden, tvångsarbete och hälsorisker. Problemen är generellt större längre ner i leveranskedjan.	Hög användning av kemikalier och giftiga metaller i komponentproduktionsanläggningar (IC, RAM, PCB, kameror, batterier etc.) utgör en risk för arbetstagare och miljön. Lokala samhällen lider av luft och vattenförorening. Problemen är generellt större längre ner i leveranskedjan.	IKT-tillverkning sker i länder med hög risk för korruption.
TILLVERKNING/ SAMMANSÄTTNING		De största riskerna inom IKT är: brist på föreningsfrihet / kollektivförhandlingar och arbets- och levnadsvillkor som löner under levnadslön, extrema övertidstimmar, undermåliga boendeförhållanden, tvångsarbete och hälsorisker.		IKT-tillverkning sker i länder med hög risk för korruption.
FÖRPACKNING/ DISTRIBUTION				
ÅTERANVÄNDNING/ ÅTERVINNING	Det finns risk för att elektroniskt avfall dumpas i fattiga länder, vilket skadar människors hälsa och miljön		Det finns risk för att elektroniskt avfall dumpas i fattiga länder, vilket skadar människors hälsa och miljön	

MÅLSÄTTNINGAR

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Förbättra spårbarhet och due diligence av konfliktmineraler: IKT-företag ska genomföra och offentligt redovisa sin due diligence-process på leverantörskedjorna för smältverk och mineraler i enlighet med "OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Area". Uppföljning kommer att fokusera på hur varumärkesägare hanterar dessa risker i underleverantörsled. Främja leverantörer som har en konfliktmineralsstrategi och due diligence process.

ARBETARES RÄTTIGHETER

IKT-produktion sker ofta i länder där föreningsfrihet och kollektivförhandlingar är mycket begränsade. Tillfälliga anställningar och hög personalomsättning gör det svårt för arbetstagare att organisera sig kollektivt. Landstinget anser att ökat arbetstagarinflytande är avgörande för att förbättra arbetstagarnas rättigheter och är grunden för en hållbar produktion på lång sikt. Vissa revisioner tar inte upp denna fråga på djupet vilket landstinget anser av särskild vikt. Uppföljningar bör särskilt uppmärksamma hur varumärkesägare hanterar dessa risker. Industriprogram och initiativ som riktar sig till att stärka arbetstagares ställning kommer att uppmuntras.

ARBETARES RÄTTIGHETER, FORTS.

Hälsa- och säkerhetsfrågor är fortfarande ett stort problem för IKT-produktion, särskilt på grund av användningen av kemikalier och andra farliga ämnen. Uppföljning kommer att fokusera på hur varumärken hanterar dessa risker i underleverantörsled

Tvångsarbete förekommer bland migrantarbetare och studentarbetare inom elektronikindustrin. Uppföljning kommer att fokusera på hur varumärken hanterar dessa risker i underleverantörsled

Löner under levnadslöner är vanliga och sociala förmåner betalas inte alltid. Enligt landstingets uppförandekod ska leverantören bidra till att levnadslöner betalas till anställda. Definition av levnadslön behöver utvecklas innan detta kan realiseras. Lanstingen kommer att främja dialoger med leverantörer, näringsliv och organisationer i det civila samhället om levnadslöner och förbättrade levnadsvillkoren, särskilt i sovsalar, i syfte att efterleva grundläggande behoven och stötta arbetstagarnas familjesituation.

Extrem övertid är ett utbrett problem inom IKT-industrin liksom låga löner. Dålig styrning av leveranskedjan, korta ledtider, topproduktion och underbemannade fabriker bidrar också till problemet. Uppföljning kommer att uppmärksamma hur varumärken hanterar dessa risker i underleverantörsled

MILJÖ

Utsläpp av kemikalier eller explosioner / bränder kan förorena miljön och påverka närliggande samhällen. Miljökonsekvenser och OHS-relaterade risker i underleverantörsled bör ingå i varumärkesägares Supply Chain Due Diligence och uppföljning kommer att fokusera på hur varumärken hanterar dessa risker i underleverantörsled.

E-avfall är ett växande problem och det finns risk för att landstingets e-avfall hamnar på illegala e-avfallsspots. Landstinget kommer att bedöma risker och göra uppföljning på återanvändnings- och återvinningsleverantörer inom IKT.

ANTI-KORRUPTION

Korruptionsrisken n är hög i tillverkningsländer i leveranskedjan för IKT, vilket kränker de mänskliga rättigheterna, arbetstagares rättigheter och äventyrar miljöskyddet. Uppföljning bör särskilt fokusera på varumärkesägare hanterar riskerna med korruption. Korruptionsrisken kommer att bedömas ytterligare.

ÖVRIGA MÅL

Transparens är nyckeln till att bedöma, adressera och främja hållbara leveranskedjor. Slutköpare och konsumenter behöver tillgång till information för att kunna välja produkter och vara en drivkraft för förändring. Återförsäljare och varumärken behöver etablera processer som möjliggör delning och rapportering av information, även längre ner i leveranskedjan. Landstinget kommer att ha dialog med leverantörer, näringsliv och organisationer i det civila samhället för att klargöra förväntningarna och förbättra rapporteringskraven.

Landstinget letar efter sätt att jämföra leverantörer / varumärken / produkter och kommer att söka dialog med leverantörer, näringsliv och organisationer i det civila samhället om hur man bedömer och mäter framsteg inom hållbar utveckling i leveranskedjan.

IKT-industrin har uttryckt en önskan att köpare samordnar och effektiviserar krav och processer. Landstinget gör det redan genom den nationella samordningen för hållbar upphandlingen och ser ett värde i att förbättra kommunikationen kring goda exempel och lärdomar till andra offentliga köpare i Europa.

FOKUS FÖR AKTIVITETER UNDER PERIODEN

År 1

Fokus på kontorsrevisioner samt medlemskap i Electronics Watch. Deltagande i EICC annual conference responsible electronics samt intressentdialog kring utvärderingskriterier.

År 2

Kontorsrevisioner samt fortsatt utveckling av utvärderingskriterier med fokus på att adressera föreningsfrihet och konfliktmineraler.

År 3

Fortsatta kontorsuppföljningar. Remiss på utvärderingskriterier samt pilot. Fortsatt medlemskap i Electronics Watch.

VILL DU VETA MER?

Regional Samordnare Hållbar Upphandling

KATHLEEN MCCAUGHEY

Regional samordnare, riskområde (region C), Stockholms läns landsting

Tel. 072 468 96 96

kathleen.mccaughey@sll.se

Nationella Kansliet Hållbar Upphandling

Pauline Göthberg

Nationell Samordnare

pauline.gothberg@sll.se

+46 70-089 18 93

Karin Lonaeus

Hållbarhetsstrateg

karin.lonaeus@sll.se

+46 70-737 58 93

Besök vår hemsida!

Blogg & vägledning: www.hallbarupphandling.se

För information om vad som pågår inom området instrument, besök: <http://www.hallbarupphandling.se/riskomraden/instrument>